

Закарпатський угорський університет імені Ференца Ракоці II
II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Edyetem
Кафедра біології та хімії / Biológia és Kémia Tanszék

ПРОТОКОЛ № 10

обговорення (оновлення) освітньої програми
від «27» лютого 2026 р.

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Галузь знань: А Освіта

Спеціальність: А4 Середня освіта

Кваліфікація: Бакалавр освіти за спеціальністю
Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)

Присутні:

Гарант ОП: Андрик Є.Й., кандидат біологічних наук, доцент кафедри біології та хімії Закарпатського угорського університету імені Ференца Ракоці II (УР), керівник проектної групи.

Члени проектної групи:

Повлін І.Е., кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри біології та хімії УР.
Гаднадь І.І., доктор філософії (PhD), доцент кафедри біології та хімії УР.

Науково-педагогічні працівники, які забезпечують ОП:

Когут Е.І., завідувач кафедри біології та хімії, доктор філософії (PhD), доцент, доцент кафедри біології та хімії УР.

Чома З., доктор філософії (PhD), доцент, доцент кафедри біології та хімії УР.

Коложварі С.В., доктор філософії (PhD), доцент, доцент кафедри біології та хімії УР (приєднання онлайн).

Сабов М.Ю., кандидат хімічних наук, доцент, доцент кафедри біології та хімії УР.

Ловас Г.Й., кандидат фізико-математичних наук, асистент кафедри біології та хімії УР.

Ленько-Тегзе А.Т., доктор філософії, викладач кафедри біології та хімії УР.

Такач Г., магістр, асистент кафедри біології та хімії УР.

Куташі К.Ш., викладач, асистент кафедри біології та хімії УР.

Желіцькі І.Й., магістр, старший викладач кафедри біології та хімії УР.

Іллар Л.А. магістр, старший викладач кафедри біології та хімії УР.

Якоб Е.А., магістр, старший викладач кафедри біології та хімії УР.

Молнар К.А., магістр, викладач кафедри біології та хімії УР.

Копор Золтан Гейзович, магістр, асистент кафедри біології та хімії УР.

Бак Єва Олександрівна, старший викладач кафедри біології та хімії УР.

Представники випускників попередніх років і студентського самоврядування:

Біров Р., здобувач 2- курсу, денної форми навчання, спеціальності 091 Біологія та біохімія.

Зовнішні стейкхолдери (роботодавці):

Мехед О.Б., кандидат біологічних наук, доцент, завідувач кафедри біології, Національний університет "Чернігівський колегіум" імені Т.Г. Шевченка (приєднання онлайн).

Гал Е.Б., учитель математики вищої категорії, директор Великодоброньського реформатського ліцею з біолого-хімічним профілем навчання.

Бабяк Е.З., начальник управління освіти та культури Берегівської міської ради Закарпатської області (приєднання онлайн).

Матієга О.О., кандидат сільськогосподарських наук, старший науковий співробітник Інституту аграрних ресурсів та регіонального розвитку Національної академії аграрних наук України (приєднання онлайн).

Кормош С.М., доктор сільськогосподарських наук, завідувач лабораторії овочевих і пряно-ароматичних культур Інституту аграрних ресурсів та регіонального розвитку Національної академії аграрних наук України (приєднання онлайн).

Представники баз практик:

Бабяк Едіта – начальник управління освіти та культури Берегівської міської ради (приєднання онлайн);

Гал Е.Б., учитель математики вищої категорії, директор Великодоброньського реформатського ліцею з біолого-хімічним профілем навчання.

Експерти інших ЗВО:

Гамуля Ю.Г., декан біологічного факультету, доцент кафедри ботаніки та екології рослин Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, к.б.н., доцент (приєднання онлайн);

Громакова А.Б., завідувач кафедри ботаніки та екології рослин харківського національного університету імені в. Н. Каразіна, к.б.н., доцент (приєднання он-лайн).

Лукаш О.В., доктор біологічних наук, професор, Національний університет "Чернігівський колегіум" імені Т.Г. Шевченка (приєднання он-лайн);

Лазар І., доцент кафедри метеорології Інституту наук про Землю факультету природничих наук і технологій Дебреценського університету (Угорщина) (приєднання он-лайн).

1. Відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» (які затверджені Постановою КМУ №1187 від 30.12.15 р. в редакції Постанови КМУ № 365 від 24.03.2021 р.), положень КОНЦЕПЦІЇ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ (<https://kme.org.ua/uk/mik/>) в Закарпатському угорському університеті імені Ференца Ракоці II (далі – УР), а саме «Положення про організацію освітнього процесу», «Положення про Гаранта освітньої програми та групу забезпечення спеціальності», «Положення про стейкхолдерів освітніх програм», «Положення про складання та оновлення освітніх програм», «Методичних рекомендацій до складання та оновлення освітніх програм», стандарту 1.2. Європейської асоціації із забезпечення якості вищої освіти (Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area – ESG), Наказу ректора УР 143-Вн від 23 грудня 2025 р., на розширеному засіданні кафедри біології та хімії було проведено аналіз, перегляд і оновлення ОП «Біологія та здоров'я людини» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

2. У процесі обговорення учасники засідання переглянули та проаналізували:

- Вимоги до складання та оновлення освітніх програм: Положення про складання та оновлення освітніх програм <https://kme.org.ua/uk/mik/#dod-2-i-10-pol-sklad-onovl-osv-prohr>;
- Вимоги стандарту вищої освіти зі спеціальності за відповідним рівнем вищої освіти: проєкт стандарту: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/gromadske-obgovorennya/2024/04/17/HO-proyekt.stand.VO-014-serednya.osvita-bakalavr.17.04.2024.1.1.docx>
- Вимоги професійного стандарту (за наявності): Наказ Міністерства освіти і науки України від 29.08.2024 №1225 «[Про затвердження професійного стандарту за професіями "Вчитель закладу загальної середньої освіти"](#)».
- Зміни у законодавстві України, нормативних актів Міністерства освіти і науки України, НАЗЯВО щодо вищої освіти:

Постанову Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. № 266 «[Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої та фахової передвищої освіти](#)» (із змінами внесеними згідно з Постановами КМ № 188 від 21.02.2025).

- <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2704-19#Text>
<https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0898729-23#Text>
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1322-2023-%D0%BF#n18>
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/734-2024-%D0%BF#Text>
- Нормативні документи у сфері вищої освіти:
<https://kmf.uz.ua/uk/strukturni-pidrozdily/viddil-zabezpechennja-jakosti-vishhoi-osviti/rada-iz-zabezpechennja-jakosti-vishhoi-osviti/normativni-dokumenti-u-sferi-vishhoi-osviti/>
 - Відповідні Накази, положення, інші розпорядчі документи керівництва УР:
<https://kmf.uz.ua/uk/infocenter/>
<https://kmf.uz.ua/uk/category/nakazi/>
 - Рекомендації, зауваження попередніх (пов'язаних з іншими ОП кафедри та/або університету) акредитаційних експертиз, перевірок:
<https://kmf.uz.ua/uk/licenziya/>
<https://kmf.uz.ua/uk/strukturni-pidrozdily/kafedri/kafedra-biologii/dokumenti-ta-materiali/>
Звіт Експертної групи складений за наслідками експертного оцінювання ОП Природничі науки: https://kme.org.ua/wp-content/uploads/2026/04/zvit-eg_op_prirodnichi-nauki.pdf
Експертний висновок складений за результатами розгляду Галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи: https://kme.org.ua/wp-content/uploads/2026/04/ekspertnij-visnovok_ger_op_prirodnichi-nauki.pdf
 - Досвід вітчизняних та зарубіжних закладів вищої освіти:
<https://www.rshu.edu.ua/navchannia/osvitni-prohramy/bakalavr/3893-op-bakalavr-2025-rik-vprovadzhennia>
<https://fpo.uhsp.edu.ua/home/fakultet/kafedry/osvitni-prohramy/>
<https://kornyezeta.hu/>
 - Кількість поданих заяв, зарахованих на ОП та кількість відрахованих здобувачів з ОП:
<https://kmf.uz.ua/uk/strukturni-pidrozdily/viddil-kontingentu-studentiv-ta-spri/>
 - Результати оцінювання здобувачів вищої освіти:
<https://kmf.uz.ua/uk/strukturni-pidrozdily/viddil-kontingentu-studentiv-ta-spri/>
 - Результати вимірювання рівня задоволеності студентів:
<https://kme.org.ua/uk/strukturni-pidrozdily/viddil-zabezpechennja-jakosti-vishhoi-osviti/rada-iz-zabezpechennja-jakosti-vishhoi-osviti/>
<https://kme.org.ua/uk/strukturni-pidrozdily/kafedri/kafedra-biologii/dokumenti-ta-materiali/zvit-pro-opituvannja-z-metaju-vimirjuvannja-rivnja-zadovolenosti-studentiv-bsc/>
 - Результати анкетування науково-педагогічних працівників, що викладають за ОП:
<https://kmf.uz.ua/uk/strukturni-pidrozdily/viddil-kontingentu-studentiv-ta-spri/>
 - Результати анкетування стейкхолдерів:
<https://kmf.uz.ua/uk/strukturni-pidrozdily/viddil-kontingentu-studentiv-ta-spri/>
 - Зауваження та рекомендації до ОП, які розміщені на офіційному сайті УР у відкритому режимі.
<https://kme.org.ua/uk/programs/01-osvita-pedagogika-014-serednja-osvita-biologija/>
 - Відгуки, рекомендації роботодавців, пропозицій зовнішніх стейкхолдерів.
<https://kme.org.ua/uk/programs/01-osvita-pedagogika-014-serednja-osvita-biologija/>
 - Рецензії зовнішніх експертів-практиків щодо ОП.
<https://kme.org.ua/uk/programs/01-osvita-pedagogika-014-serednja-osvita-biologija/>
 - Відповідність вимогам пп. 37, 38 Ліцензійних умов науково-педагогічних працівників, які забезпечують ОП.
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1187-2015-%D0%BF#Text>

КОГУТ Е.І.:

- звернути увагу на календарні терміни Наказу ректора УР №143-Вн від 23 грудня 2025 р. Про розроблення, обговорення аналіз, оприлюднення та затвердження проєктів освітніх програм на 2026/2027 навчальний рік;

- згідно наказу ректора №22-Вн від 28 лютого 2024 р. продовжувати активне залучення до освітнього процесу закордонних та вітчизняних професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців в УР;
- підтримувати періодичність публікацій і методичних посібників та постійне підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників.

Андрик Є.Й.:

- уточнити розділ «Придатність до працевлаштування», обмеживши перелік посад відповідно до змісту ОП та вимог професійного стандарту; точні назви посад необхідно перевіряти в актуальній редакції „Класифікатора професій”: <https://me.gov.ua/Profession/List?lang=uk-UA&id=d4162ef8-2771-4ac5-99ef-1d4b6f5336af&tag=KlasifikatorProfesii-Poshuk>
- в ОП крім коду ISCED додати його обґрунтування. Код ISCED та відповідну інформацію необхідно вказати в розділі «Профіль освітньої програми».
- оновити програмні результати навчання (ПРН) відповідно до Професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти»: систематизувати відповідність ОК дескрипторам НРК, що дозволить більш чітко продемонструвати логіку формування ПРН;
- включити до структури ОП матрицю відповідності ПРН дескрипторам Національної рамки кваліфікацій;
- оптимізувати структурно-логічну схему ОП з метою удосконалення вивчення освітніх компонентів у відповідності до принципів логічності, послідовності та наступності;

Гаднадь І.І.:

- розподілити курсову роботу на дві окремі компоненти – з біології та здоров'я людини; з біології, здоров'я людини та методики навчання;
- розширити каталог вибіркового компонентів біологічного та методичного спрямування, враховуючи пропозиції здобувачів освіти.

Повлін І.Е.:

- згідно рекомендації експертних комісій, пов'язаних з іншими педагогічними ОПП бажано посилити компетентності, пов'язані із використанням цифрових технологій, STEM-освіти, дослідницької діяльності та інноваційних методик навчання;

Бров Р.:

- посилити інтегровані методики навчання для вдосконалення цілісного розуміння світу, розвитку критичного мислення та формування стійких міжпредметних зв'язків.

Копор З.:

- З метою оптимізації структурно-логічної послідовності ОП бажано перенести першу частину «Польової практики» з 4 семестру у 2 семестр, для посилення засвоєння знань базових біологічних дисциплін.

Коложварі С.С.:

- оптимізувати назву та структуру методичної освітньої компоненти до наступної: «Методичні основи організації та проведення науково-педагогічних досліджень».

Гамуля Ю.Г.:

- посилити методичну підготовку відповідно до сучасних підходів Нової української школи (НУШ);
- включити до методичної підготовки модулі «Методика викладання інтегрованого курсу «Природознавство» та «Інклюзивна освіта» для більш повного охоплення всіх необхідних професійних компетентностей;

Гал Е.Б.:

- бажано об'єднати окремі методики викладання біологічних дисциплін у більш інтегровані освітні компоненти відповідно до концепції НУШ;
- посилити практичну складову підготовки майбутніх учителів, шляхом розвитку навичок роботи в інклюзивному освітньому середовищі, застосування сучасних цифрових ресурсів.

Окремим важливим питанням обговорювалось забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками та здобувачами вищої освіти Університету, у тому числі, забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату. Обговорення знайшло позитивні відгуки від усіх учасників.

УХВАЛИЛИ:

На основі аналізу та обговорення освітньо-професійної програми «Біологія та здоров'я людини» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ухвалили:

1. З метою удосконалення освітньої програми «Біологія та здоров'я людини» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти **оновити ОП** згідно чинного законодавства, внутрішніх положень закладу, звернувши увагу на календарні терміни Наказу ректора УР №143-Вн від 23 грудня 2025 р. Про розроблення, обговорення аналіз, оприлюднення та затвердження проєктів освітніх програм на 2026/2027 навчальний рік.
 2. При оновленні ОПП врахувати пропозиції завідувача кафедри (Когут Е.І.) та гаранта ОПП (Андрик Є.Й.):
- В розділі «Профіль освітньої програми» додати обґрунтування коду ISCED-F 2013:
Broad field: 01 Education
Narrow field: 011 Education
Detailed field: 0114 Teacher training – Biology and Human Health

Програма орієнтована на **професійну підготовку педагога – вчителя біології/основ здоров'я**, де педагогічна складова поєднана з предметною та методичною (методика навчання біології, організація експерименту/лабораторних робіт у школі, оцінювання навчальних досягнень).

Класифікація та позиціонування освітньої програми: Освітня програма віднесена до відповідної спеціальності та галузі знань згідно з Переліком галузей знань і спеціальностей (постанова Кабінету Міністрів України № 266 у редакції № 1021 від 30.08.2024).

З метою забезпечення міжнародної зіставності, прозорості та коректної ідентифікації змісту освіти освітню програму співвіднесено з деталізованою галуззю Міжнародної стандартної класифікації освіти ISCED-F 2013 відповідно до Методичних рекомендацій, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 31.12.2025 № 1734.

Відповідність освітньої програми визначено за принципом домінантного змісту, з урахуванням мети освітньої програми, програмних результатів навчання та очікуваної професійної діяльності випускників. Код ISCED-F 2013: 0114.

- У пункті Придатність до працевлаштування, згідно професійного стандарту актуальній редакції „Класифікатора професій” уточнити види економічної діяльності та професійні види робіт випускників:
Вид економічної діяльності (за КВЕД 009:2010):
Р Освіта
85 Освіта
85.3 Середня освіта
85.31 Загальна середня освіта
Професійні види робіт (за ДК 003:2010):

2 Професіонали

23 Професіонали в галузі освіти та навчання

232 Викладачі закладів фахової передвищої освіти, професійної (професійно-технічної) освіти та вчителі закладів загальної середньої середніх навчальних закладів

2320 Вчитель закладу загальної середньої освіти.

- Кафедра біології та хімії протягом останніх 5 років запросила та залучила до освітнього процесу вітчизняних та закордонних гостей професорів, доцентів та представників роботодавців (загалом 47). Активне залучення до освітнього процесу вітчизняних та закордонних професіоналів-практиків, експертів галузі продовжується.
- Включити до структури матрицю відповідності освітніх компонентів (ОК) дескрипторам НРК (<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>).
- Включити до структури матрицю відповідності програмних результатів навчання (ПРН) дескрипторам НРК (<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>).
- Оптимізувати структурно-логічну схему ОП з метою удосконалення вивчення освітніх компонентів у відповідності до принципів логічності, послідовності та наступності.
- Підтримувати періодичність публікацій і методичних посібників та постійне підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників.

3. При оновленні ОП врахувати пропозиції науково-педагогічних працівників (Гаднадь І.І., Повлін І.Е., Коложварі С.С., Копор З.):

- розподілити курсову роботу на дві окремі компоненти – з біології та здоров'я людини; з біології, здоров'я людини та методики навчання;
- перенести першу частину «Польової практики» з 4 семестру у 2 семестр;
- Розширити каталог ВОК біологічного спрямування, враховуючи пропозиції здобувачів освіти: з 2026/2027 навчального року оголошувати нові вибіркові дисципліни: Етноботаніка, Біологічні загрози та ризики для здоров'я людини на Закарпатті та Жива карта Землі: біогеографія для всіх.
- оптимізувати назву та структуру методичної освітньої компоненти до наступної: «Методичні основи організації та проведення науково-педагогічних досліджень».
- посилити компетентності, пов'язані із використанням цифрових технологій, STEM-освіти, дослідницької діяльності та інноваційних методик навчання.

4. При оновленні ОП врахувати рекомендації і пропозиції здобувачів вищої освіти попередніх року (Біров Р.):

- посилити інтегровані методики навчання для вдосконалення цілісного розуміння світу, розвитку критичного мислення та формування стійких міжпредметних зв'язків.

5. При оновленні ОП врахувати рекомендації зовнішніх стейкхолдерів (роботодавців представників баз практик) (Гал Е.Б.):

- об'єднати окремі методики викладання біологічних дисциплін у більш інтегровані освітні компоненти відповідно до концепції НУШ:
 - ✓ ОК9 Методика навчання ботаніки, зоології та екології і ОК11 Методика навчання загальної біології об'єднати у ОК10 Методика навчання біології (ботаніки, зоології, екології, загальної біології)
 - ✓ ОК10 Методика навчання анатомії, вікової фізіології та основ здоров'я змінити на ОК11 Методика навчання біології людини та основ здоров'я

6. При оновленні ОП врахувати рекомендації і пропозиції експертів інших ЗВО (Гамуля Ю.Г.):

- включити до методичної підготовки модулі «Методика викладання інтегрованого курсу «Природознавство» та «Інклюзивна освіта» для більш повного охоплення всіх необхідних професійних компетентностей.
7. При оновленні ОП врахувати пропозиції, зауваження та рекомендації до ОП, які розміщені на офіційному сайті УР у відкритому режимі.
8. При оновленні ОП врахувати досвід закордонних закладів вищої освіти (ЛАЗАР І.):
- аналізувати можливість вивчення окремих модулів ОК іноземною мовою з 2026/2027 навчального року.
9. Відповідно до змін, які внесені до ОП на основі моніторингу, ввести також наступні зміни до Навчального плану:
- Перенести проведення польової практики (ОК32 Польова практика) з 4 семестру на 2 семестр, після вивчення ОК15 Ботаніка, ОК16 Зоологія та ОК18 Загальна екологія.
 - Відповідно до пункту 8.2.8. 1. Положення про організацію освітнього процесу (<https://kme.org.ua/uk/mik/#dod-2-i-1-pol-orh-osv-proc>): Атестацію проходить кожен здобувач вищої освіти після повного виконання ним навчального плану за відповідним освітнім рівнем (240 кредити за першим (бакалаврським) рівнем). В ОП 2026 року Атестація здобувачів здійснюється у формі атестаційного іспиту з профільюючих дисциплін та публічного захисту кваліфікаційної роботи без виділення кредитів.
 - Включити в ОП ОК35 Підготовка кваліфікаційної роботи до обов'язкових компонентів практичної підготовки в обсязі 3 кредити, підсумковий контроль: залік.
10. Подати оновлену освітню програму «Біологія та здоров'я людини» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти на аналіз до Відділу моніторингу освітнього процесу та Ради із забезпечення якості вищої освіти.

Дата: 27 лютого 2026 р.

Завідувач кафедри: КОГУТ Е.І.



Гарант ОП: АНДРИК Є.Й.

